

Stelt u zich voor: naast uw huis wordt binnenkort een nachtclub geopend. Dit zal voor u en uw burens overlast kunnen veroorzaken. Van de gemeente verneemt u dat er een aanpassing van het bestemmingsplan nodig was om de opening van de nachtclub te realiseren. Daarnaast vertelt een medewerker van de gemeente dat er een rapport is opgemaakt over de mogelijke impact van de nachtclub. Dit rapport is niet openbaar gemaakt. Bovendien vertelt een vriend (die bij de gemeente werkt) dat een deel van de besluitvorming plaatsvond via Whatsapp. Omdat u van plan bent bezwaar te maken tegen het besluit, wilt u graag het rapport en de Whatsapp-berichten inzien. De vraag is daarom of de gemeente verplicht is om deze openbaar te maken.

In principe kunt u openbaarmaking van soortgelijke informatie opvragen met een zogenaamd Wob-verzoek. Wanneer dit verzoek aan bepaalde voorwaarden voldoet, is het bestuursorgaan verplicht om deze informatie te openbaren. Ten eerste moet het gaan om een bestuurlijke aangelegenheid; hierbij gaat het om alle aangelegenheden die het beleid van een bestuursorgaan betreffen. De rechter interpreteert dit begrip ruim. Het hierboven genoemde rapport en Whatsapp-berichten zullen hier waarschijnlijk onder vallen. Ten tweede moet de informatie zijn vastgelegd in een 'document'. Een document is een schriftelijk stuk of een andere drager dat gegevens bevat. Het moge duidelijk zijn dat het rapport een schriftelijk stuk is. In principe is de gemeente in dit geval dus verplicht om het rapport openbaar te maken. Het is alleen de vraag of digitale dragers (zoals Whatsapp-berichten) ook als 'document' aangemerkt kunnen worden. Al in 2009 oordeelde de rechter dat e-mailberichten 'documenten' zijn, maar het was alleen niet zeker of sms- en Whatsapp-berichten hier ook onder vielen. Deze onzekerheid bestond tot 28 november 2017 toen de rechter oordeelde dat sms- en Whatsapp-berichten ook 'documenten' zijn. Sinds deze uitspraak kunt u dus ook eisen dat sms- en Whatsapp-berichten openbaar worden gemaakt. Dit betekent dat in ons voorbeeld de gemeente in principe verplicht is om de Whatsapp-berichten openbaar te maken.

Ondanks deze algemene plicht tot openbaarmaking kan de gemeente zich nog wel beroepen op de uitzonderingsgronden van artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur. Daarnaast hoeft een document niet openbaar gemaakt te worden, wanneer deze is opgesteld voor intern beraad en persoonlijke beleidsopvattingen bevat. Of er sprake is van intern beraad, wordt bepaald naar de intentie van het document (bedoeling van intern beraad). Een persoonlijke beleidsopvatting is onder andere een mening of aanbeveling over een bestuurlijke aangelegenheid. Wanneer aan beide vereisten wordt voldaan, is het bestuursorgaan niet verplicht tot openbaarmaking. Als u dus een Wob-verzoek doet, kunt u verwachten dat de gemeente met deze gronden openbaarmaking probeert te voorkomen.

Kortom, in principe kunt u dus via een Wob-verzoek van een bestuursorgaan eisen dat deze alle voor u relevante informatie over een besluit openbaar maakt.

Heeft u vragen over een Wob-verzoek of een andere juridisch vraagstuk, dan bent u van harte welkom tijdens de spreekuren van Stichting Wetswinkel Twente. Iedere donderdagavond van 19:45-21:00 uur staan wij voor u klaar in het Wijkcentrum "De Schöppe" aan de Clematisstraat 2, 7601 EJ te Almelo.

Sam Davids

Medewerker Stichting Wetswinkel Twente